

Kvinnliga Ortopeders Sällskap, Bad Girl Society

Årsmöte 1993, 16-17 Oktober, Karlaby Kro, Österlen

1993 hade vi nöjet att stå värdar för årsmötet på en underbart vacker kursgård på Österlen. Efter en dimmig och disig höst fick vi strålande sol denna helgen och kunde visa vår landsända när den är som bäst. Vi disponerade hela kursgården och tog emot våra medlemmar på lördagsförmiddagen.

Mötet inleddes denna gången med en redovisning av medlemsenkäten sammanställd av Kristina Åkesson från MAS. I samband med inbjudan till mötet skickades en enkät till samtliga medlemmar och tidigare intresserade i föreningen där vi både frågar efter professionella och personliga detaljer för att se litet hur demografin för kvinnliga ortopedier ser ut. Av 70 aktiva medlemmar, hade 46 lämnat in enkäten, en svarsfrekvens på 66%. Genomsnittsåldern är 41 år, med 69% under 45 år. Vi har 1.6 barn, vilket är riksgenomsnittet. Det är en stor spridning på hur lång barnledighet man tog ut, men de kortaste tiderna finn hos de med äldst barn. En tredjedel är gifta med läkare. 45% tjänade mer än maken, 55% mindre. Ca 75% angav att de skötte det mera än 70% av hushållsarbete och inköp. Det var däremot jämnställd på dagis fronten, kvinnorna hämtade och lämnade i ca 50% av fallen.

Åldern vid läkarexamen var 28 år, vid legitimation 31 år, och vid specialist kompetensen 37 år. Elva stycken har blivit specialister efter 1989, 11 stycken är ej specialist kompetent, och 8 stycken har annan specialitet såsom kirurgi, barnkirurgi och handkirurgi. 47% arbetar på universitetssjukhus, 32% på centrallasarett, 17% på länsdelssjukhus och 4% privat. 23% är ÖL eller BÖL, 49% al och 29% ul. 80% har en arbetstid på 38-40 timmar i veckan på papper. Den verkliga arbetstiden uppgår dock till över 40 timmar (upp till 50 timmar) hos 70%. Till detta kommer jour med 2-4 gånger per månad för 30% och >4 gånger för 30%. 43% av kolleginnorna är involverade i någon typ av forskning, och 4 stycken är disputerad. De flesta, 81% är nöjda med sitt arbete, endast 11% anser att de oftast hinner med literaturläsning, och hela 49% upplever att de har sämre avancemangsmöjligheter än manliga kollegor.

Eva Pontén från handkirurgiska klin på universitetssjukhuset i Umeå presenterade sina resultat av interoperativ sarkomedlängsmätning vid handkirurgiska operationer, ett sätt att objektivt kunna bedöma muskelns längd i samband med sentransferering av sentransplantation samt förkortning och förlängning av senor. Birgitta Edwards i Malmö och sjukgymnasten Elisabeth Blom presenterade grunderna för Feldenkreispedagogik.

Efter en utsökt gourmetlunch på Karlaby Kros restaurang kunde alla checka in till sina rum, vackert och individuellt möblerade. Direkt efter lunch fick vi nöjet att höra Boel Flodgren, rector magnifica på Lunds universitet diskutera kvinnor och forskning. Hon underströk framför allt vikten av att fungera som förebilder för de kvinnor som kommer efter oss, erkände de problem som finns när kvinnliga forskare inte har förebilder som fungerar samt underströk vikten av att aldrig tacka nej till någon uppgift, hur mycket man än redan har att göra. Enligt Boel Flodgren var detta ett av de viktigaste sätten att skaffa sig inflytande inom olika organisationer.

Efter en runda genom utställningen av sponsorena kom vi sedan till den del av mötet som kanske ändå är den mest givande. Vid drog oss ut till den glasbetäckta bassängen och kunde där både simma, bada bastu och avnjuta en både rolig och uppiggande underhållning av Maria Lindström, trubadur. Medalj utdelning följde och sedan fortsatte konversationen över en utmärkt middag och sent in på kvällen framför brasan med kaffe och konjak.

På söndagen, väl utvilad i duntäcksbeklädda sängar fortsatte vi med en presentation av Rigmor Juliusson angående cementering av höftplastiker. Det väckte stor munterhet att hon hade kunnat visa att inte ens den starkaste av våra manliga kollegor har en acceptabel tryckförmåga när det kommer till cementeringsteknik. Eva Hansson från Borås diskuterade mer allmänt trombosprofylaktiska synpunkter och Kristina Åkesson från Malmö presenterade organisationen och de erfarenheter man har av sin osteoporosmottagning. Bl a har man börjat med screening för osteoporos bland vissa utsatta grupper och profylaktisk behandling av exempelvis kvinnor som har fått flera osteoporosfrakturer. Carin Ottosson från Södersjukhuset i Stockholm och som även är läkare för Svenska Gymnastikförbundet presenterade en mycket intressant rapport angående anorexioproblemet bland idrottande ungdomar. Tydligt är denna anorexi av litet annan karaktär än anorexia nervosa men inte desto mindre allvarlig. Strax innan lunch berättade Gunnel Barkevall, numera chefsöverläkare på ortopedkliniken i Varberg hur hon kom att bli chefsöverläkare och på vilket sätt hon arbetar. Efter ytterligare en utsökt lunch ägnades en tid till medlemsmötet. Genom enhälligt beslut bestämde vi att mötas igen nästa år, denna gång i Göteborg.

Vid medlemsmötet bestämdes att föreningen huvudsakligen skall fungera som nätverk för kvinnliga ortopeder och ha som syfte att befrämja kvinnors framfart inom ortopedin. Vi bestämde en årsavgift på 50 kr, och ansåg alla som hade svarat årets utskick som medlemmar.

Gladeligen uppiggade och synnerligen mätta vände vi sedan åter hem. Alla nordbor som hade flugit över Kristianstad hade lyckats övertala den vänlige busschauffören till en extra sight-seeingrunda förbi Simrishamn och Kivik, varför det var bråttom. Vädret var fortfarande vackert med strålade sol och jag är säker på att deras resa hem blev lyckad.

Nu ser årets arrangörer fram emot en lika rolig och spännande tillställning i Göteborg!

Sylvia Resch
Kristina Åkesson
Carin Thambert
Birgitta Edwards

ORTOPEDISKA KLINIKEN
KÄVT

93-02-08

...
...

Bästa kvinnliga ortopedkollega!

Ruth Jackson Society, vår systerorganisation i USA gör regelbundet enkäter bland sina medlemmar, dels för att få bakgrundsinformation, dels för att man ska kunna hjälpa varandra till olika tjänster.

Med anledning av detta tycker vi att det vore intressant att göra en liknande enkät bland svenska kvinnliga ortopedier och ev så småningom till våra manliga kolleger. Vi tycker dock att det kan vara på sin plats med en liten summering av den information som finns från Ruth Jackson Society.

I USA finns 104 200 kvinnliga doktorer. Två tredjedelar av alla kvinnor som går specialistutbildning finns inom fem specialiteter, invärtesmedicin, pediatrik, obstetrik/gynekologi, distrikt och psykiatri. Allt fler amerikanska sjukhus kan nu erbjuda barnledighet i samband med graviditet och förlossning, något som var ovanligt tidigare. Endast 14% av residency programmen tillät deltid. Kvinnor utgjorde 38% av medicinstuderande 90/91 jämfört med endast 9% 20 år tidigare. Kvinnliga läkare är yngre jämfört med manliga i USA och 37% är under 35 år, 72% under 45 år.

Från Canada rapporteras att kvinnliga kirurger utgör endast 6% av antalet kirurger, 82% var under 45 år, de flesta engagerade i obstetrik/gynekologi men även allmän- och plastikkirurgi. 6% arbetade deltid, 9.2% var barnlediga. Endast 0.8% av de kvinnliga kirurgerna ansåg att de inte var tillfredsställda med sitt arbete. 90% av de kvinnliga kirurgerna var gifta med "professional men" av vilka hälften var doktorer. 45% av dessa kvinnor var huvudsakligen ansvariga för hemarbetet och 42% uppgav att de delade lika. Det var mycket mindre sannolikt att man delade lika om man var gift med en doktor! Endast 18% av manliga doktorer delade lika med sin hustru. 88% var "happy" med sitt beslut att ha valt en kirurgisk bana.

Vi är tacksamma om Du har möjlighet att fylla i enkäten, del 1 framför allt angående arbetet, del 2 mera "privat". Vi har gjort det möjligt för Dig att lägga enkäterna i två olika kuvert för att minska det obehag man kan känna över att risken finns att man skulle bli identifierad. Vi hoppas dock att detta inte skall störa men om det är någon som absolut inte vill fylla i enkäten så är vi tacksamma om vi får den tillbaka, bara så vi vet varför den inte blir besvarad. Resultatet kommer att redovisas vid nästa Bad Girls Society meeting i Skåne, oktober 1993.

Kristina Åkesson

Sylvia Resch

Karin Thambert

Birgitta Edwards

Rigmor Juliusson